10 fen. 10 fen.

DZIENNIK PORANNY

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 12 Rpf. W tekście 1 mm w 1 szp. (szer. szp. 69 mm) RM. 1.—. Drobne ogłoszenia za słowo (tylko dla osób prywatnych) Rpf. 08, pierwsze słowo tłustym drukiem Rpf. 12 (najwyżej do trzech słów). Drobne ogłoszenia handlowe za słowo Rpf. 10, pierwsze słowo tłustym drukiem Rpf. 15 (dopuszczalne także tylko najwyżej trzy słowa).

Rok I. Nr. 91.

Kraków, środa 19 czerwca 1940 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. — Prenumerata mies.: 2.25 Rm. z odnoszeniem do domu 2.50 Rm.

Załamanie się Francji postępuje szybko naprzód

W dniu 17 czerwca wzięto do niewoli ponad 100.000 jeńców i zdobyto uzbrojenie licznych dywizyj i wielu twierdz. — Skuteczne ataki powietrzne na transporty morskie u ujścia Loary i na dworzec w Rennes. — Przekroczenie Orny w wielu miejscach.

Główna Kwatera Wodza, 19 czerwca. — **Naczelna komenda armji niemieckiej donosi:**

Wojskowe załamanie się Francji postępuje naprzód pod naciskiem nieustannego nacisku ze strony wojsk niemieckich.

Między Caen a Le Mans przekroczono Orne na wielu miejscach, docierając do Loary powyżej Orleanu aż do Nevers i na południe od tych miejscowości. Jak już doniesiono w komunikacie specjalnym, — szybkie oddziały wojsk obsadziły ważną fabrykę broni Le Creusot i zdobyty twierdzę Belfort. Twierdza Dijon poddała się bez walki. Jeden z odważnie posuwających się ruchomych oddziałów niemieckich zmusił do poddania się także i twierdzę Metz.

Z tego też rejonu zostały zaatakowane broniące się jeszcze odcinki Linji Maginota z obu stron Diedenhofen, także i od tyłu. Wyłom w linji Maginota na południe od Saarbruecken został rozszerzony aż do kanału łączącego Ren z Marną. Nad górnym Renem atak przeciwko wojskom w Wogezach postępuje naprzód. Colmar został zdobyty. W ciągu jednego tylko dnia wczorajszego wzięto do niewoli ponad 100 tysięcy jeńców.

Zdobycz wojenna obejmuje całkowite wyposażenie licznych dywizyj francuskich i wielu twierdz.

Flota powietrzna kontynuuje pościg za przeciwnikiem cofającym się między wybrzeżem Atlantyku a górną Loarą. Szczególnie skutecznym był nalot na przepełniony pociągami transportowemi, amunicyjnemi i materjałami dworzec kolejowy w Rennes. Wśród gwałtownych eksplozji całe pociągi wylatywały w powietrze, — wśród wojska wybuchła panika.

W ujściu Loary miał miejsce największy ze wszystkich dotychczasowych nalotów na okręty nieprzyjacielskie. Uszkodzono, a częściowo zatopiono silne jednostki floty nieprzyjacielskiej. Wśród okrętów, częściowo rozpoznanych jako obładowane, znajdują się dwa transportowce pojemności po 30.000 ton, dwa transportowce pojemności po 25.000 ton, jeden transportowiec pojemności 20.000 ton, cztery transportowce pojemności ponad 10.000 ton i liczne mniejsze okręty wojenne i handlowe. Dziewięć okrętów zatonęło, inne wśród objawów eksplozji częściowo spłonęły, a częściowo zatonęły.

Łączne straty przeciwnika w powietrzu wynosiły wczoraj 5 samolotów, jeden własny samolot zaginął.

Dzięki zdecydowanemu osobistemu wkroczeniu uniemożliwili wysadzenie w powietrze ważnych mostów komendant jednego z pułków piechoty major Zimmermann, porucznik jednego z pułków pancernych Malguth i porucznik oddziału obserwacyjnego Dann.

Podany w dniu 17 czerwca sukces jednej z niemieckich łodzi podwodnych odniesiony nad brytyjskim krążownikiem pomocniczym w Moray-Fith, został uzyskany dzięki szczególnie odważnej akcji załogi łodzi pod dowództwem kapitana-porucznika Kuppischa.

Twierdze Belfort i Dijon zdobyte.

Berlin, 18 czerwca. **Twierdze Belfort i Dijon zostały zdobyte. Nacierające przez Burgundję ku południowi wojska niemieckie zajęły pozatem fabrykę broni Le Creusot.** (p.).

Francuska twierdza Metz poddała się.

Berlin, 18 czerwca. **Wczoraj popołudniu twierdza Metz wywiesiła białą flagę.**

Tak jak Paryż, już drugi raz w historji ostatnich wojen, twierdza tu poddała się Niemcom.

W roku 1870 — w czternaście dni po klęsce wojsk francuskich pod Sedanem i oddaniu się w niewolę niemiecką cesarza Napoleona III, twierdzę Metz, najsilniejszy bastjon forteczny w wschodniej Francji, zmuszonym był generał Bazille, oddać Niemcom. Upadek Metzu, najlepiej ufortyfikowanej twierdzy Francji, podziałał przerażająco na ulice Paryża i wywołał wówczas pierwszy przewrót rządu, co dało początek III republice francuskiej.

Ponowne ataki włoskie na Maltę, Korsykę i Bizertę.

Łodzie podwodne zatopiły dwa okręty-cysterny. — Zniszczono 9 koalicyjnych samolotów.

Rzym, 19 czerwca. **Naczelna komenda armji włoskiej zakomunikowała w dniu 18 czerwca, co następuje:**

Naczelna komenda armji włoskiej donosi:

W nocy z 16 na 17 czerwca baza morska w Bizercie, wojskowe objekty na Malcie, oraz lotniska na Korsyce zostały zbombardowane.

Włoskie łodzie podwodne zatopiły nieprzyjacielskie okręty-cysterny, między nimi także jeden o wielkiej pojemności. — W Afryce północnej operacje na granicy Cyrenajki trwają dalej. W Afryce wschodniej przeprowadzono skutecznie liczne operacje powietrzne, przyczem zbombardowano rozmaite bazy lotnicze i objekty wojskowe w górnym Sudanie. Wszystkie samoloty włoskie powróciły do swych baz.

Trzy nieprzyjacielskie samoloty zostały zniszczone na ziemi, a jeden samolot myśliwski w walce powietrznej. Jeden samolot został zestrzelony przez włoską artylerję przeciwlotniczą. (p.).

Prasa hiszpańska piętnuje winy Anglji.

(!!) **Madryt,** 19 czerwca. **Oświadczenie sędziwego marszałka Petaina, że Francja zmuszona jest złożyć broń, łącznie z wiadomościami o nowych olbrzymich sukcesach wojsk niemieckich, wywołała w Hiszpanji olbrzymie wrażenie i stanowi jedyny przedmiot zainteresowania szerokich kół opinji publicznej.**

„Informaciones" przypominają, z jaką pewnością siebie mocarstwa zachodnie w dniu 3 września wypowiedziały Niemcom wojnę. **Londyn był przyczyną całego nieszczęścia, które wtrąciło w przepaść Francję, ale sam nie był w stanie zmusić do służby wojskowej swoich obywateli zdolnych do broni i zapobiec strajkom swoich robotników w przemyśle zbrojeniowym.**

Anglja mogła żyć w spokoju, jak długo ciężar wielkich bitew spoczywał na barkach Francji i jak długo Francja na rozkaz Anglji krwawiła się we Flandrji. Ale obecnie nadszedł kres tej niegodziwej polityki brytyjskiej, Francja przegrała swą stawkę, a historja znajdzie winowajców. Historja nietylko ich osądzi, ale i pomści. Wyspa angielska sama jedna znalazła się obecnie przeciwko nowej Europie.

„Alcazar" przypomina niezliczoną ilość zabitych i zniszczonych miast we Francji i piętnuje w ostrych słowach i z gorzką ironją winę Anglji. W czasie kiedy dramat Francji dobiegał końca, Londyn prowadził dalej wygodny żywot, niezdolny do wysiłku. Zabawiał się on widowiskiem, rozgrywającem się w Europie i pocieszał się takiemi samemi argumentami, jak w swoim czasie wrogowie nowej Hiszpanji, którzy również sądzili, że trudności generała Franco zwiększają się w miarę zdobywania przez niego coraz większych obszarów. Bóg wojny ukarze bezlitośnie takie tchórzostwo i taką zdradę. (p)

Dziennik lizboński podziwia wyczyny wojsk niemieckich.

(::) **Lizbona,** 18 czerwca. **Wojskowy współpracownik „Seculo" pisze w poniedziałek w swoim komentarzu do wydarzeń wojennych:**

„Postępy niemieckie przybierają na szybkości z godziny na godzinę zarówno wgłąb jak i na szerokość, usuwając w cień wszystko co dotychczas znanem było na temat promienia zasięgu broni pancernej, jak i siły ofenzywnej wojsk.

Aby móc przeprowadzić ofenzywę tak wielkich rozmiarów, że zdaje się nie mieć granic, musiała armja niemiecka dysponować nieporównaną organizacją dowozu posiłków amunicji, środków transportowych, środków żywności, mundurów i materjałów pędnych. Taka organizacja posiłków stanowi unikat w historji wojen i wywarła na nas niezmiernie głębokie wrażenie, ponieważ przewyższa wszystko, co dotychczas wiadomem było o zmagazynowaniu materjałów pędnych i zdolności produkcyjnej niemieckiego przemysłu wojennego. O wszystkiem tem przeciwnicy Niemiec nie mieli najmniejszego pojęcia, wskutek czego zupełnie fałszywie ocenili niemiecką siłę zbrojną".

Kanclerz Rzeszy w Monachjum

Spotkanie z Mussolinim.

Monachjum, 19 czerwca. **Kanclerz Rzeszy Adolf Hitler przybył we wtorek w południe z głównej kwatery armji do Monachjum, celem zapowiedzianego spotkania się z Mussolinim.** (p.).

Mussolini z hr. Ciano przybyli do Monachjum.

Monachjum, 19 czerwca. **Mussolini w towarzystwie ministra spraw zagranicznych hr. Ciano przybył we wtorek popołudniu o godz. 15 na dworzec główny w Monachjum.**

Führer powitał szefa rządu włoskiego na peronie i towarzyszył mu podczas przeglądu oddziału honorowego a następnie w drodze do pałacu księcia Karola, gdzie Mussolini zamieszka na czas swego pobytu w Monachjum.

Włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano udał się do pałacu książęcego w towarzystwie ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa, zastępcy szefa sztabu generalnego armji włoskiej, gen. Roatty i szefa naczelnej komendy armji niemieckiej generała-pułkownika Keitela.

Ludność Monachjum zgotowała Mussoliniemu na dworcu i na ulicach miasta podczas przejazdu wraz z Führerem serdeczną owację.

Zdobyto siedem dział na torach kolejowych.

(§§) **Berlin,** 18 czerwca. **Znajdujący się w odwrocie nieprzyjaciel nie był w wielu wypadkach w stanie zabrać ze sobą materjałów wojennych i uzbrojenia.**

W okolicy Sens, na południowy-wschód od Paryża, wojska niemieckie zdobyły 7 dział na torach kolejowych.

Czy Egipt należy do państw prowadzących wojnę?

Rzym, 18 czerwca. Dziennik włoski „Tevere" podaje w poniedziałek ciekawe określenie obecnego stanowiska rządu egipskiego. **„Egipt de facto prowadzi wojnę, twierdzi jednak, że do państw prowadzących wojnę nie należy".**

Tego rodzaju dziwne stanowisko nie może długo trwać i rząd egipski musi się jasno oświadczyć w tej sprawie. „Tevere" dodaje, że Egipt jest bazą angielskich operacyj wojennych na morzu Śródziemnem i Włochy nie mogą się pogodzić na długą metę z tą sytuacją. Byłoby przecież dziś, po kapitulacji Francji, strategicznym nonsensem prowadzić na wodach morza Śródziemnego nową wojnę i to morze zamykać.

Trudności z dyplomatami przy Watykanie.

Rzym, 19 czerwca. „Osservatore Romano", który ostatnio ograniczył się do jednego jedynie działu donosi, że Stolica Apostolska zwróciła się do rządu włoskiego z prośbą, aby wszystkie ambasady akredytowane przy niej pozostały nadal we Włoszech, pomimo iż mocodawcy niektórych z nich prowadzą wojnę z Włochami. Prośba ta nie została przez rząd włoski uwzględniona, jednakże załatwiono te sprawy w ten sposób, że, jak się zdaje, reprezentacje dyplomatyczne państw pozostaną na terytorjum państwa watykańskiego. Według tegoż pisma również ambasada belgijska i polska ma przenieść się do Cita del Vaticana. (p)

Ameryka wzmacnia flotę wojenną.

Rzym, 19 czerwca. Ze stoczni w Brooklyn spuszczono na wodę według doniesienia „Giornale d'Italia" pancernik o wyporności 35.000 ton „North Carolina". (p)

Zakaz noszenia mundurów.

Genewa, 19 czerwca. Rząd Unji południowo-afrykańskiej zakazał dnia 4 czerwca noszenia wszelkich mundurów i odznak. — Zakaz ten nie odnosi się tylko do wojska i do różnych organizacyj, zwłaszcza brytyjskich. (p)

W cieniu wielkich wydarzeń.

Kraków, 18 czerwca.

Francja składa broń! Te trzy słowa wstrząsnęły w poniedziałek całym Krakowem. Na ulicach widziało się zatroskane twarze. Pocóż były wszystkie nasze ofiary, czemuż złożyliśmy na ołtarzu poświęcenia życie tysięcy naszej młodzieży, skoro doszło do tego, iż także Francja podzieliła los Polski? Takie oto pytania stawiano sobie powszechnie, szukając na nie odpowiedzi.

Musimy się cofnąć wstecz. Kampanja wojsk niemieckich przeciw Polsce rozpoczęła się w dniu 1 września 1939 r. Ostatni żołnierz polski przestał się bić w dniu 6 października. A zatem 36 dni trwał opór armji polskiej, skazanej na własne siły, armji, która w decydującym momencie otrzymała wiadomość o wkroczeniu wojsk rosyjskich do wschodnich połaci państwa.

Kampanja wojsk niemieckich przeciwko Francji rozpoczęła się w dniu 10 maja. **Tę datę musimy uznać za punkt wyjściowy,** gdyż poprzednia akcja wojsk niemieckich nie była bezpośrednio skierowana przeciwko Francji. W dniu 17 czerwca marszałek Petain, obrońca Verdun, bohater wojny światowej, świadek wojny niemiecko-francuskiej z lat 1870—1871 zwrócił się do rządu Rzeszy Niemieckiej, oświadczając złożenie broni. A zatem **kampanja niemiecka przeciwko Francji trwała 37 dni.**

Wymowne porównanie!

Jeden z dzienników zagranicznych pisał w październiku w swym wywiadzie z marsz. Rydzem-Śmigłym, że ten miał oświadczyć, iż **był gotów do złożenia broni już w kilka dni po rozpoczęciu wojny z Niemcami.** Na krok ten **nie pozwolili doradcy mocarstw zachodnich,** twierdząc, że aczkolwiek cała Polska zostanie zajęta przez wojska niemieckie, to jednak nadejdzie czas, w którym powróci się do problemu polskiego.

Dzisiaj **ci sami doradcy składają broń.** Gdzież są te wielkie obietnice, które nam składano? Kto dotrzyma zobowiązań, złożonych przez panów Daladiera i Reynauda? Czy tylko dlatego powołano marszałka Petain na stanowisko szefa rządu francuskiego, aby móc przejść do porządku dziennego nad tem, co powiedzieli jego poprzednicy?

Francja ratuje swoje resztki. Francja zdaje sobie sprawę z tego, że jej ludność zmniejsza się i że dalsze prowadzenie wojny mogłoby doprowadzić do katastrofy, mogłoby zakończyć się upadkiem narodu francuskiego do rzędu maleńkich, nic nie znaczących na arenie europejskiej państw.

Mimo tego rozgoryczenia, mimo rozpaczy — **wzbiera w nas poczucie dumy.** Odpowiedzieliśmy godnie tradycjom naszego narodu. Żołnierz polski pozostał rycerzem **„sans peur ni reproche“,** podobnie jak rycerzami „bez zmazy i skazy“ byli żołnierze Kościuszki, legjoniści Dąbrowskiego, jak byli nimi bohaterowie pułków polskich w służbie Napoleona. **Żołnierz nasz walczył do końca, mimo, że koniec ten był równoznaczny z klęską, równoznaczny ze zniszczeniem samodzielnego bytu państwowego, walczył dlatego, że się do tej walki po żołniersku zobowiązał.**

A teraz myśl nasza wybiega w przyszłość. Co stanie się teraz, kiedy cała propaganda angielsko-francuska załamała się? Kiedy szumne obietnice panów Chamberlaina, Daladiera i Reynauda rozwiały się, a na ich miejsce otrzymaliśmy spokojne żołnierskie oświadczenie oświadczonego w bojach marszałka Petain: **Francja dalej walczyć nie może.**

Cóż powie dzisiaj Francja zarówno tym Polakom, którzy pozostali w kraju i wierzyli i nadal obietnicom mocarstw zachodnich, co powie tym, którzy, złudzeni rówuje pięknie brzmiącemi obietnicami — wyjechali zagranicę i **utworzyli t. zw. emigracyjny rząd polski wokół osoby gen. Sikorskiego?** Wielki jest zawód, jaki przeżywa dzisiaj Francja, ale jeszcze większy zawód przypadł w udziele narodowi polskiemu.

W tej rozterce można tylko wskazać na kilka myśli przewodnich, które dzisiaj nasuwają się nam z nieodpartą siłą. Musimy przecież wspomnieć, że naczelnem hasłem Hitlera było **zniweczenie niesprawiedliwości, jaką narzucił Europie traktat Wersalski.** Hitler poznał dokładnie błędy, jakie zawierał traktat i zdawał sobie sprawę, że niesprawiedliwość, wyrządzona tym traktatem, **musi się zemścić na ich autorach.** Teraz, kiedy występuje sam jako zwycięzca, jako ten, który będzie dyktował warunki pokoju — można mieć nadzieję, że uniknie on błędu, jaki popełniły mocarstwa zachodnie, że będzie się starał **uporządkować Europę w ten sposób, aby nikomu nie stała się krzywda.** Można mieć nadzieję, że w tych problemach odpowiednie miejsce zajmie sprawa polska i że zostanie ona uregulowana w myśl tych zapowiedzi, które Kanclerz Rzeszy już niejednokrotnie wypowiadał.

Dzisiaj trudno jest niejednemu z nas chłodno i z ołówkiem w ręku roztrząsać tego rodzaju sprawy. Zbyt wielki przeżyliśmy wstrząs, zbyt głęboko jesteśmy przejęci faktem walenia się w gruzy dawnego porządku. Ale nie ulega wątpliwości, że **na gruzach dawnego ładu musi powstać nowe życie.** Takie jest odwieczne prawo natury i nic tego prawa nie zdoła zmienić.

Roh.

Światowe echa oświadczenia marsz. Petain.

Kraków, 18 czerwca. **Oświadczenie nowego premjera francuskiego marszałka Petain, złożone narodowi francuskiemu, że obecnie Francja musi złożyć broń i wzmianka o pertraktacjach z Niemcami, wywołały w całym świecie olbrzymie wrażenie.**

Oświadczenie marsz. Petain wywołało przygnębiające wrażenie

w Anglji.

W Londynie ludność na wiadomość o złożeniu broni przez wojska francuskie, została ogarnięta paniką.

Na opinji publicznej

w Rosji Sowieckiej

ostatnie doniosłe wydarzenia wywarły również wielkie wrażenie. Moskiewskie koła polityczne są zdania, że prośba Petain'a o warunki pokoju jest równoznaczna z wojskowem i politycznem załamaniem się Francji. Narazie nie można jeszcze przewidzieć następstw tego wydarzenia.

W Sztokholmie

i innych miastach szwedzkich wiadomość ta rozszerzyła się z błyskawiczną szybkością. Szerokie koła wojskowe są zdania, że po ciężkich porażkach dowództwa francuskiego nie pozostało nic innego, jak tylko wydanie rozkazu do złożenia broni. „Aftonbladet“ oświadcza, iż przed rządem Petain-Weygand stoi obecnie zadanie wyszukania drogi wśród chaosu, do którego doprowadziła polityka mocarstw zachodnich.

Niemniejsze jest wrażenie

w Norwegji.

Widzi się tam, że wbrew wszystkim usiłowaniom angielskim, zmierzającym do upiększenia sytuacji, nie należy obecnie wątpić w ostateczne zwycięstwo Niemiec. Po ostatnich wydarzeniach propaganda angielska w Norwegji straciła wszystkie swoje wpływy. Już nikt nie wierzy agentom londyńskiej centrali propagandowej.

W Danji

gdzie również wyczerpująco omawia się doniesienia nadzwyczajne o kroku Petain'a, zmierzającym do ratowania Francji i narodu francuskiego, panuje przekonanie, że odpowiedzialni mężowie stanu we Francji nie mogli uczynić nic lepszego, jak złożyć broń. Armja niemiecka zdobyła sobie wielkie uznanie wśród ludności duńskiej.

W Holandji

opinja jest przekonana, że obecnie we Francji chodzi o coś więcej, jak o załamanie się wielkiej potęgi, że tym razem chodzi o upadek systemu. Zapatrywanie to reprezentuje przedewszystkiem „Telegraaf“. Na temat powodów porażki Francji wyjaśnia pismo, że obecnie można tylko porównać, jakie miejsce w sercach narodu niemieckiego zajmie Kanclerz Rzeszy, a jakie uczucia posiada naród francuski w odniesieniu do postaci tego rodzaju co Reynaud i inni jego współpracownicy.

Prasa rzymska

zajmuje się rzecz prosta bardzo żywo wojskową porażką Francji i zaznacza, że obecnie przechodzi przez Francję potężna fala nienawiści do Anglji. Fakt, iż Reynaud został zmuszony do ustąpienia, można było przewidzieć. Szybka decyzja Petain'a oszczędziła jedynie cierpień narodowi francuskiemu.

Ciekawą jest reakcja, jaką wiadomość o złożeniu broni przez Francję wywołała

w Stanach Zjednoczonych.

Podniecenie jest jeszcze większe, niż w dniu rozpoczęcia wojny. Także i w Ameryce szerokie koła ludności zaczynają orjentować się w splocie wydarzeń, który doprowadził do porażki Francji.

Wydarzenia, które miały miejsca na froncie zachodnim przekonywują nawet koła niechętne Niemcom o niebywałej sile uderzenia armji niemieckiej i o jej genjalnem dowództwie. — W tych warunkach skończyła się właściwie rola interwencjonistów w Ameryce. W związku z powyższem zasluuje na uwagę fakt, że wielka mowa słynnego lotnika transoceanicznego pułkownika Lindbergha podziałała otrzeźwiająco na pewne rozpalone głowy w Stanach Zjednoczonych.

Wielka mowa płk. Lindbergha.

Słynny lotnik ostrzega Stany Zjednoczone przed mieszaniem się do wojny w Europie.

Waszyngton, 18 czerwca. **Pułkownik Karol Lindbergh wygłosił w sobotę w nocy swoje trzecie od chwili wybuchu wojny w Europie przemówienie radjowe, oczekiwane z wielkiem zainteresowaniem.**

Ostrzegł on Stany Zjednoczone w następujących słowach: **„Wmieszanie się do spraw europejskich może doprowadzić jedynie do niepowodzenia, zupełnie tak samo jak dawniej.** Nasi przywódcy stracili wpływ, jaki mogli wywierać w charakterze przedstawicieli największej neutralnej potęgi świata. Nieznaczne ilości amunicji, które sprzedaliśmy Anglji i Francji, nie wpłynęły wcale na rozwój wojny“.

Lindbergh powiedział w dalszym ciągu swej mowy: „jeśli Stany Zjednoczone mają zaatakować kontynent europejski, to wówczas myśli wszystkich żyjących obecnie i następnych generacyj muszą być nastawione jedynie na tę wojnę. **Musielibyśmy traktować Anglję i Francję w ten sam sposób, w jaki te państwa traktowały Abisynję, Czechosłowację, Polskę, Finlandję i Norwegję.** Musielibyśmy zachęcać je nadzieją na otrzymanie pomocy, której nie posłalibyśmy. Ta sama metoda doprowadziła w Anglji do niepowodzenia i osłabiła przez to kraj. Tego rodzaju kurs zgotowałby Stanom Zjednoczonym straszliwą, bezowocną wojnę“.

Lindbergh oświadczył dalej, że **byłoby bezcelowem mówić o wysłaniu wojsk, gdyż kosztowałoby wiele miesięcy przygotowań,** gdyby się chciało w Stanach Zjednoczonych wyekwipować małą armję. Co zaś może dokonać mała armja — to przekonaliśmy się na przykładzie Holandji, Norwegji i Belgji.

Lindebrgh nawołuje do **realistycznego sposobu myślenia.** „Musimy sobie zdać sprawę z tego, jeśli nawet będzie to brzmiało niemile: — **zanim moglibyśmy czynnie wmieszać się do wojny europejskiej, to armja niemiecka prawdopodobnie miałaby kontrolę już nad całą Europą.** Wtedy Europa byłaby chroniona przez najsilniejszą potęgę wojskową, a armja ta kontrolowałaby większą liczbę mieszkańców, niż mają ich Stany Zjednoczone. Jeśli chcemy wojny, to musimy przygotować się do napadu na ten naród, to wówczas musimy stworzyć autorytatywny system polityczny, jeśli nie chcemy stracić na sile uderzenia. **Potrzebujemy wojska, składającego się z wielu miljonów ludzi i wielu, wielu setek tysięcy samolotów, zanim pójdziemy przez Atlantyk“.**

Lindbergh domagał się od narodu amerykańskiego, jeśli tylko może on na to zdecydować się, aby **zbudował system obronny wszystkich państw amerykańskich według wspólnego planu.** Muszą powstać jeśli są konieczne, wojskowe bazy operacyjne **bez względu na narodowości kontynentu amerykańskiego.**

Strona dodatnia obrony Ameryki jest równie znaczna, jak i strona ujemna ataku na Europę. Żaden inny amerykański naród nie jest dość silnym, aby myśleć o ataku na Stany Zjednoczone.

Zakończenie przekonywującej, pozbawionej frazesów mowy Lindbergha, stanowi **płomienny apel do młodzieży Stanów Zjednoczonych, która wierzy, że siła Stanów Zjednoczonych leży w rozbudowie silnej obrony, a nie w wojnie europejskiej.**

Wkońcu Lindbergh ostrzega przed mniejszością, która zalewa kongres i prasę propagandą wojenną. Każdy musi rozmawiać z przyjaciółmi i starać się o to, aby podżegacze do wojny stracili wszelkie wpływy. Tylko zdecydowana siła może ustrzec naród przed nadchodzącem nieszczęściem.

Potężna fala nienawiści do Anglji we Francji.

Doniesienia prasy włoskiej.

(!!) **Rzym,** 18 czerwca. **Rzymska prasa żywo omawia gwałtowną zmianę nastrojów politycznych we Francji, której wytłumaczenia szukać należy nie w klęsce wojskowej, ale przedewszystkiem w gwałtownej fali nienawiści do Anglji, jaką objęta została cała Francja.**

Pod naciskiem klęski wojskowej, pogarszającej się z godziny na godzinę, a która już zamieniła się w katastrofę, wydarzenia polityczne, jak pisze „Popolo di Roma“, biegły w niepowstrzymanym pędzie. Reynaud będący reprezentantem, a nawet niewolnikiem w rękach angielskich podżegaczy wojennych, został zmuszony do ustąpienia po wykonaniu szeregu nie sharmonizowanych manewrów, w których znajdował pomoc Churchilla, usiłującego w dalszym ciągu utrzymać swoją tyrańską władzę nad Francją, krwawiącą już z powodu egoizmu angielskiego.

Bezpośrednie przyczyny zmiany rządu **zbiegły się z wystąpieniem na jaw formalnej nienawiści, jaką naród francuski i armja pałają przeciwko sprzymierzeńcom angielskim.**

Wszyscy obecnie zdają sobie sprawę z tego, że Francja, podobnie jak Polska, Norwegja, Belgja i Holandja została złożona na krwawym ołtarzu brytyjskiego imperjalizmu. Zmiana scenerji politycznej nastąpiła w momencie, kiedy opór wojskowy został ostatecznie złamany. Potężna ofenzywa niemiecka uzyskała w ciągu nocy takie sukcesy, że dalszy opór francuski wydaje się więcej jak problematyczny.

Pod tytułem „Najbardziej dramatyczny dzień w historji Francji“ opisuje „Messagero“ toczące się błyskawiczne wypadki, które przyniosły tragiczne przebudzenie dla Francji i wykazały narodowi francuskiemu, że Anglja oszukiwała i okłamywała go. Zmiana rządu wskazuje z największem prawdopodobieństwem na ostateczne załamanie się.

Wrażenie w Londynie.

Berlin, 18 czerwca. **Za pierwszą oficjalną reakcję Anglji na wiadomość o wydarzeniach we Francji uznać należy przemówienie Churchilla, który w poniedziałek oświadczył, że walka będzie prowadzona dalej po złożeniu broni przez Francję.**

Pozatem wiadomość o złożeniu broni przez armję francuską podziałała wprost katastrofalnie na londyńską opinję publiczną. **Mieszkańców Londynu ogarnęła prawdziwa panika.** Na ulicach, przedewszystkiem zaś przed domem na Downing Street 10, zbierają się tłumy ludzi, którzy dyskutują w najwyższem podnieceniu. — Jak opowiadają neutralni obserwatorzy, **nie było w dziejach Wielkiej Brytanji równie ponurego dnia, jak poniedziałek 17 czerwca.** Oniemiały i z trudem wstrzymując łzy, przyjął wiadomość o załamaniu się swego ostatniego sojusznika obywatel angielski.

Życzenia dla regenta Horthyego.

Berlin, 18 czerwca. Adolf Hitler przesłał z okazji urodzin serdeczne życzenia regentowi królestwa Węgier admirałowi Horthy de Nagybanya.

Ostatnia polska łódź podwodna „Orzeł“ zaginęła.

Sztokholm, 18 czerwca. Urząd admiralicji brytyjskiej podaje wiadomość, że ostatnia polska łódź podwodna „Orzeł“ **od dłuższego czasu nie powróciła do swojej bazy.** Łódź ta była używaną od początku wojny do patroli morskich na Morzu Północnem.

Szwedzi opuszczają Anglję.

(::) **Sztokholm,** 18 czerwca. Według doniesienia „Dagens Nyheter“ opuszcza wyspę angielską około 200 stale osiadłych Szwedów, którzy udają się do swej ojczyzny.

Podróż do Szwecji odbędą noi na pokładzie hydroplanu „Patricia“.

Verdun wczoraj i dziś.

Jednem z najbardziej znanych z wojny światowej miejsc było miasto Verdun, o które toczyły się niezwykle krwawe boje. Chociaż ma ono jedynie 15.000 mieszkańców, to jednak jego znaczenie wojskowe było pierwszorzędne.

Wielka bitwa o Verdun rozpoczęła się podczas wojny światowej 21 lutego 1916 r. Niezwykle krwawe walki toczyły się nietylko o samo Verdun, ale również o forty Douaumont, fort Vaux, Fleury i Thiomount, które z początku zdobyte przez Niemców zostały następnie odebrane przez Francuzów. **Pod Verdun padło wtedy około 400.000 Niemców i 440.000 Francuzów.** Dzisiaj Verdun wchodziło w zakres fortyfikacyj linji Maginota.

Bułgarski generał popiera akcję Niem. Czerwonego Krzyża.

Sofia, 18 czerwca. Bułgarski generał piechoty Szekow, który był podczas wojny światowej główno-dowodzącym armji bułgarskiej i na tem stanowisku otrzymał order „Pour la Merite“, zwrócił się z prośbą, aby należną mu, jako kawalerowi orderu „Pour la Merite“ pensję honorową, przekazywano w ciągu trwania wojny Niemieckiemu Czerwonemu Krzyżowi na rzecz rannych żołnierzy.

Naczelny redaktor Leopold Beischer. Redaktor odpow.: Bruno Hamann. Redakcja: Kattowitz, Emmastr. 12, tel. 352-32. — Administracja Kuhlow & Hlawski, Sosnowitz, Hauptstrasse 23, tel. 612-24. Oddziały: Bendzin, Hallenstrasse 1. Dąbrowa, Hauptstrasse 3. Zawiercie, Adolf-Hitlerstrasse 3.

Ogłoszenie

dot. cen za wczesne ziemniaki.

Reichsstelle dla produktów ogrodniczych i winnych ustanowiła w porozumieniu z komisarzem Rzeszy dla kształtowania cen następujące ceny maksymalne za 100 kg wczesnych ziemniaków jadalnych, pochodzących ze zbiorów roku 1940:

	długie żółte RM	okrągłe żółte RM	białe RM
do 30. 4.	23.25	—	—
od 1. 4. do 3. 5.	22.70	21.90	22.10
od 4. do 6. 5.	22.30	21.50	20.70
od 7. do 9. 5.	21.80	21.00	20.20
od 10. do 12. 5.	21.30	20.00	19.50
od 13. do 15. 5.	20.80	19.00	18.60
od 16. do 18. 5.	20.00	17.80	17.60
od 19. do 21. 5.	19.50	17.50	17.50
od 22. do 24. 5.	18.75	16.75	16.75
od 25. do 27. 5.	18.00	16.25	16.25
od 28. do 30. 5.	17.50	15.75	15.75
od 31. 5. do 2. 6.	17.00	15.50	15.50
od 3. 6. do 5. 6.	16.50	15.00	15.00
od 6. 6. do 9. 6.	15.75	14.95	14.95
od 10. do 18. 6.	15.65	14.85	14.85
od 19. do 25. 6	15.50	14.70	13.90
od 26. 6. do 2. 7.	14.50	13.70	12.90
od 3. do 10. 7.	13.50	12.70	11.90
od 11. do 16. 7.	13.00	12.20	11.40
od 17. do 23.7.	12.00	11.20	10.40
od 24. do 31. 7.	11.00	10.20	9.40

Ceny odpowiadają cenom z ubiegłego roku i rozumieją się za dostarczenie w całych wagonach franco granica niemiecka. W cenach tych zawarta jest już rozpiętość handlowa importującego, a mianowicie:

	za długie żółte RM	za okrągłe żółte i białe RM
za czas do 30. 4.	2.25	—
za czas od 5. do 15. 6.	2.00	1.50
za czas od 16. 5. do 5. 6.	1.75	1.15
za czas od 6. 6. do 31. 7.	1.50	1.00

Przy sprzedaży częściowej podwyższa się rozpiętość handlowa, a tem samym ceny sprzedaży importerów aż do 30. 4. o 0.75 RM, a od 1 maja o 0.50 RM za 100 kilo. Rozpiętość handlowa obejmuje wszystkie koszta, także koszta przewozu, wyłącznie jednakże kosztów rzeczywiście powstałych.

Maksymalna rozpiętość zarobkowa niemieckiego hurtownika wynosi za każde 100 kilo:

a) przy odbiorze przez kupca detal. RM 1.20

b) przy dostarczeniu franco skład lub piwnica kupca detal. RM 1.60

wyłącznie rzeczywiście powstałych kosztów przewozu.

Dla handlu detalicznego aż do rozpoczęcia sprzedaży ziemniaków wczesnych krajowej produkcji dopuszczona jest maksymalna rozpiętość handlowa 0.04 RM za każde ½ kg.

Jeżeli hurtownik dostarcza bezpośrednio detaliście, musi obliczyć rozpiętość dla hurtownika i odnośną sumę odprowadzić do urzędu państwowego (Reichsstelle).

Breslau, dnia 4. maja 1940 r.

Der Oberpräsident
Urząd dla kształtowania cen

O. P. I. R. C. 11 (Nr. 477)

Ogłoszono
Bendzin, dnia 10 czerwca 1940 r.

Der Landrat-Preisbehörde

Zaprowadzenie niemieckiego prawa karnego na włączonych obszarach wschodnich.

(h) Już 1 września ub. r. głównodowodzący armji niemieckiej zaprowadził na włączonych obszarach wschodnich **niemieckie prawo karne,** które teraz rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych oraz sprawiedliwości z dnia 14 czerwca 1940 r. obowiązuje na całym terenie.

Zaprowadzenie ustanowień niemieckiego prawa karnego postawiło sądownictwo na trwałych podstawach, chociaż i wszystkie postanowienia i przepisy przejściowe pozostały nadal obowiązujące. Zaprowadzono cały szereg ustaw karnych, które początek swój biorą w narodowo-socjalistycznem poczuciu sprawiedliwości.

Oprócz tego wprowadzono **ustawę o sądach młodzieżowych,** jak i przepisy opłat i kosztów sądowych, obowiązujących na terenie całej Rzeszy. Na nowo włączonych obszarach wschodnich istnieje cały szereg specjalnych przepisów, gwarantujących bezpieczeństwo funkcjonarjuszom władz niemieckich oraz normalne wykonywanie czynności urzędowych. **Przestępstwa tego rodzaju grożą karą śmierci.**

Tak np. napady na członków armji niemieckiej, policji niemieckiej lub na urzędników i funkcjonarjuszów władz lub partji pociągają za sobą karę śmierci. Również i sabotowanie urządzeń niemieckich władz lub nawoływanie do nieprzestrzegania zarządzeń i przepisów karane zostaje śmiercią.

Ta sama kara grozi za podpalenie, a nawet próby i namowy do tej zbrodni. Tej samej również kary mogą się spodziewać osoby,, które wiedzą i podobnym zamiarze, względnie o wykonaniu tegoż i nie donoszą o tem władzom. **Wreszcie kara śmierci grozi wszystkim tym, którzy jeszcze są w nieprawnem posiadaniu broni palnej, granatów ręcznych, środków wybuchowych i t. p.**

Zaprowadzenie niemieckiego prawa karnego oraz specjalnych przepisów karnych ma na celu dla nowo włączonych obszarów wschodnich wytępienie wysokiego procentu przestępstw kryminalnych, przez bezlitosną walkę ze zbrodniarzami. I na tym odcinku życia zbiorowego musi zapanować bezpieczeństwo i porządek.

Co dzień niesie?

Nabycie przedsiębiorstw w Generalnem Gubernatorstwie.

(h) Na podstawie licznych zapytań, skierowanych do pełnomocnika Generalnego Gubernatora w Berlinie w sprawie nabycia zakładów lub przedsiębiorstw przemysłowych, jak i udziałów w Generalnem Gubernatorstwie, **zwraca się uwagę, że obowiązujące od dnia 7 maja 1940 r. rozporządzenie w Generalnem Gubernatorstwie zasadniczo uregulowało wszystkie te sprawy.**

W myśl tego rozporządzenie nabycie przedsiębiorstw i zakładów, udziałów, jak i składów towarowych, przekraczające rozmiary normalnego składu, urządzenie względnie rozbudowa zakładów i oddziałów, udziały w tychże, jak i podjęcie prac w zakładach czasowo unieruchomionych **wymaga specjalnego pozwolenia odnośnych władz.**

Również i przeniesienie przedsiębiorstw, położonych na terenie Rzeszy lub nowowłączonych obszarach wschodnich do Generalnego Gubernatorstwa wymaga pozwolenia. Także i nabycie przedsiębiorstw w drodze przymusowej, egzekucji, jak i w drodze zawarcia umów prawnych, przez które uzyskuje się decydujący wpływ na przedsiębiorstwo, podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia.

Urząd Generalnego Gubernatora, jako instytucja, udzielająca pozwoleń, wydaje orzeczenie, które jest ostateczne. Orzeczenie to zostaje doręczone wnioskodawcom.

Uporządkowanie ulic w Dziedzicach.

(h) W Tschechowitz — Dziedzic podjęto ostatnio szereg prac nad uporządkowaniem ulic miejskich. Zaopatrzono ulicę koło dworca nowym chodnikiem, nowym ściekiem, oraz ścieżką dla rowerzystów.,

Kilka innych ulic głównych zostanie przebudowanych. Również i rynek zostanie rozbudowany i wyrównany. Inne ulice zaopatrzono już w materjał budowlany. Przy pracach zatrudni się większą ilość bezrobotnych, którzy w ten sposób znaleźli znów pracę i chleb.

Zasłużone kary za przekroczenie cen w przemyśle tekstylnym.

(h) Regierungspräsident Kattowitz ukarał skład tekstylny Kattowitz grzywną 4000 Rm. Firma powyższa nie odliczała 20 procent przy obliczaniu rozpiętości handlowej i przez to uzyskiwała niedopuszczalne zyski.

Drugi wypadek zdarzył się w Szarlej, w pow. Tarnowitz. Tam przedsiębiorstwo tekstylne ukarane zostało karą porządkową wysokości 2000 RM. Właściciel składu nie obliczał kursu złotego na RM, zyskując przez to znaczne zyski. Oprócz tego ukarano kierownika tego przedsiębiorstwa grzywną w wysokości 200 RM.

Przedsiębiorstwo tekstylne Jadwiga Szauber w Rybniku, ukarane zostało karą porządkową w wysokości 5000 Rm, ponieważ właścicielka nie uznawała obowiązujących przepisów cen. Jadwiga Szauber nie odliczała 20 procent przy obliczeniu rozpiętości handlowej, oprócz tego przy obliczeniu remanentu dopuszczała się znacznych przekroczń.

Wysokie kary za paskarstwo.

(h) Polizeipräsident Kattowitz jako urząd kontroli cen zakazał rzeźnikowi Jakubowi Sekule, Będzin, handel artykułami żywnościowemi wszelkiego rodzaju, ponieważ sprzedawał kiszki po cenach droższych i kilkakrotnie wykroczył przeciwko obowiązującym przepisom o cenach maksymalnych.

Handlarka warzyw w Lipinach ukarana została dotkliwą karą porządkową, ponieważ uwarunkowała zakup cytryn od jednoczesnego nabycia cebuli.

(h) **KONCERT NA ZAMKU W SAYBUSCH.** Dziś, w środę dnia 19 czerwca br. odbędzie się w parku zamkowym w Saybusch koncert orkiestry wojskowej. Całkowity dochód tej imprezy przeznaczony jest na rzecz niemieckiego Czerwonego Krzyża. Koncert rozpocznie się o godz. 17.

(h) **LEKKOMYŚLNOŚĆ PRZYCZYNĄ WYPADKU.** W dniu 17 czerwca br. wyskoczyła z tramwaju znajdującego się w pełnym biegu mężatka Stefanja Biusaka, zam. w Będzinie. Wskutek upadku doznała lekkiego zdarcia skóry lewego łokcia i znacznych pokaleczeń prawej nogi. Biusaka została przewieziona do szpitala w Sosnowitz.

(h) **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.** W dniu 15 czerwca br. żydówka Lima Garncarz, zam. w Sosnowitz została potrącona przez rowerzystę na chodniku i doznała lekkich obrażeń ciała.

Ogłoszenie

W wypadkach choroby oraz dla dzieci, dozwolone jest wydawanie na odcinki karty chlebowej 50 gr. pieczywa, sporządzonego z mąki pszennej.

Rozliczenie powinno w ten sposób nastąpić, że piekarze nalepiają powyższe 50-cio gramowe odcinki i oddzielnie oddają je burmistrzom.

Sprzedaż pieczywa z mąki pszennej w większej ilości jest niedozwolona. PP. Burmistrzowie mają prawo w razie potrzeby zabronić w ich gminach wydawania pieczywa z mąki pszennej.

Bendzin, dnia 4 czerwca 1940 r.

168 **Der Landrat**
Ernährungsamt Abt. A

OGŁOSZENIE

dot. wydawania jaj.

Na odcinek a (karta zamówień 4) ważnej w czasie od 7. 6. do 30. 6. 1940 r. karty jaj (Reichs-Eierkarte) wydane zostaną dla każdego uprawnionego 5 jaj w czasie od 7. 6. do 30. 6. 1940 r.

Na odcinek b zostaną wydane w czasie od 14. 6. do 30. 6. 1940 r. 3 jajka.

Niniejszym wywołuje się odcinki a i b.

Bendzin, dnia 9. czerwca 1940 r.

Der Landrat
Kreisernährungsamt
166 Abt. B.

Obwieszczenie.

We wtorek dn. 18 czerwca 1940 r. o g. 10 przedpołudniem sprzedam przez licytację przymusową najwięcej dającemu za gotówkę w Dampfbierbrauerei und Malzfabrik „Korona“ w Bendzinie, Kattowitzerstrasse 13, następujące ruchomości:

1 ciężarówkę 2½ t. „Hansa-Loyd“,
1 wóz-platformę,
1 maszynę do pisania „Schmidt-Premier“
1 kasę ogniotrkałą,

które można oglądać w powyższym terminie.

Sosnowitz, dnia 10 czerwca 1940 r.

Allgemeine Ortskrankenkasse Sosnowitz
(Polewski)
172 Egzekutor.

ZGUBIONO papiery służące do pobierania emerytury na nazwisko Ciura Wawrzyniec. Znalazcę proszę o zwrot: Sosnowitz, Wodna 10. 161

PAN 13 ma list w Sosnowcu na poczcie pod „13“. 160

ZGUBIŁEM w Oświęcimiu na stacji 13 b. m. o godzinie 8.43 palcówkę, Passierschein, Nachtausweis i kartę rejestracyjną. Jerzy Łój, Sosnowitz, Neubaustrasse 4. 162

POKÓJ umeblowany do wynajęcia dwie panie lub dwóch panów. Wiadomość na miejscu; ulica Kilińskiego Nr. 1, m. 1. Sosnowiec u p. Turskiej. 163

MIESZKANIE 3 pokoje z kuchnią, wygodami do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec, Sucha (Zum Steinbruch) 24, m. 9. 164

WYNAJMĘ pokój umeblowany Sosnowitz, Sportlerstrasse (Konrada) 1a parter. 165

PIOTR BERZINS.

Błękitna noc nad kasynem gry

17)

— Panie dyrektorze — zaraportował — uszkodzenie już naprawione. To tylko stopki w głównem złączu spaliły się. A to i pan Heresford jest tutaj. To doskonale się składa, gdyż w jego pokoju miałem naprawić jakiś kontakt. Może pan dyrektor pozwoli zatem, że pójdziemy razem na górę i przy tej sposobności naprawię instalację w pokoju pana Heresforda.

— Pan bierze mnie za kogoś innego — wybuchnął książę. — Nie jestem wcale żadnym Heresfordem i nie mam zamiaru naprawiać instalacji elektrycznej.

— Widzę, że jednak znają pana w tym hotelu — zauważył komisarz.

— Na miłość Boską zaklinam pana, niech pan wreszcie zatelefonuje pod numer 418. Tam pan otrzyma wszystkie informacje. A co do tego pana, to znam go, ale tylko przypadkowo. Widziałem go dzisiaj po południu, jak coś naprawiał w rulecie.

— Jakto naprawiał? Przecież ruleta jest opieczętowana i nic tam nie można naprawiać. Całe urządzenie zostało zbadane przez władze i dopiero później wydano zezwolenie na uruchomienie kasyna.

— Nie znam się na waszych przepisach. Dzisiaj po południu zabłąkałem się do wielkiej sali. Nie mając co do roboty, włóczyłem się po kasynie i stwierdziwszy, że drzwi są otwarte, zaglądnąłem do środka. Ten pan właśnie dłubał coś około stołu. Nie znam się, powiadam raz jeszcze, na całej rulecie, ale w każdym razie głowę dam, że on tam coś majstrował.

W pokoju zaległo przykre milczenie. Monter cofnął się ku drzwiom, jakby chciał uciekać. Dyrektor bladł i czerwienił się naprzemian, komisarz nerwowo przygryzał paznokcie, a jeden tylko książę zaczął się czuć swobodniej.

— Cóż prostszego — oświadczył — jak udać się teraz do kasyna i stwierdzić, czy mówię prawdę. Daję panu moje książęce słowo honoru, że nie ucieknę. Obecnie cała ta sprawa zaczyna mnie bawić.

Komisarz poczuł się nagle nieswojo. Swobodny ton młodego człowieka i jego lekceważące zachowanie się wzbudziło w umyśle starego serwilisty podejrzenie, że może faktycznie ma do czynienia z jakimś udzielnym księciem, albo conajmniej następcą tronu.

— Oczywiście — odpowiedział po dłuższem zastanowieniu się. — Właściwie nic nie stoi na przeszkodzie, abyśmy udali się do sali rulety. Tam sprawdzimy na miejscu czy pan ma rację, czy też monter.

— A w międzyczasie morderca księżnej panu ucieknie.

— Nie ucieknie. Wszystkie wyjścia z hotelu są obsadzone i nikt, nawet pan, dyrektorze, nie może opuścić hotelu bez mojego zezwolenia. Wolę tę drobną sprawę załatwić najprzód, a potem pogadamy. Proszę, niech pan prowadzi do sali rulety.

Dyrektorowi nie pozostawało nic innego, jak tylko zaprowadzić swoich gości do sali rulety. Idąc korytarzami zastanawiał się szybko nad wytworzoną sytuacją. Trzeba było się spieszyć. Oglądnął się za siebie, czy wszyscy idą w ślad za nim. Stwierdził, że komisarz był przewidującym, niemniej jak książę. Podczas gdy bowiem młody człowiek trzymał za rękę montera, to komisarz kroczył na samym końcu, a ręka wsadzona w kieszeń świadczyła, że komisarz ma rewolwer w pogotowiu. Nie pozostawało więc nic innego, jak tylko iść dalej i liczyć na jakiś cudowny zbieg okoliczności.

Po chwili znaleźli się u drzwi sali rulety. Były zamknięte. Dyrektor zawahał się chwilę, ale potem machnął ręką, wyjął klucz z kieszeni i otworzył drzwi.

— Proszę bardzo — rzekł, chcąc przepuścić przed sobą pozostałych.

— Niech pan prowadzi — odpowiedział jednak komisarz, w umyśle którego zbudziły się jakieś podejrzenia.

Dyrektor wzruszył ramionami i przekroczył próg sali. Zdążył przedtem jednak porozumieć się wzrokiem z monterem. Ten leciuteńko skinął głową, jak gdyby na znak, że wczuwa się w intencje swego szefa.

Sala rozbłysła pełnem światłem. Dyrektor zapalił wszystkie lampy. Trochę dziwne wrażenie robiła wielka, pusta sala, którą przywykło się widzieć wypełnioną publicznością. Stół zakryty był zielonem suknem, pod którem rysowała się wypukłość w miejscu, gdzie znajdowała się ruleta.

— Proszę bardzo, panie komisarzu. Niech pan bada ruletę.

Komisarz był nieco zakłopotany.

— Właściwie to niebardzo znam się na tych sprawach. Może pan nas objaśni, przecież pan rzucał oskarżenie, — zwrócił się do księcia.

— Niestety i ja nie mam wielkiego pojęcia, na czem polega machinacja tego pana. Ale możemy się zaraz przekonać. Niech pan każe usunąć sukno.

Komisarz skinął ręką na dyrektora, który posłusznie, przy pomocy montera usunął sukno.

— Teraz proszę, niech pan puści w ruch ruletę.

Komisarz zastosował się do wezwania. W sali rozległ się cichutki szum obracającej się rulety i stukot kuleczki. Po chwili koło ruletki zatrzymało się.

— Który numer wyszedł? — zapytał się książę.

— 25.

— Niech pan jeszcze raz puści w ruch ruletę.

Za drugim razem wyszedł nr. 26.

— Jeżeli teraz wyjdzie nr. 20, oszustwo będzie dla mnie jasne. Zauważyłem to dzisiejszego wieczoru.

Komisarz jeszcze raz uruchomił ruletę. Wypadł nr. 20. Obydwaj wraz z księciem zainteresowali się ruletą. Raz po raz puszczali w ruch koło, zmieniając się i stwierdzili, że kolejno wychodzą numery 21, 22, 23, 24, 25, 26 i znowu 20.

— Widzi pan, że miałem jednak rację.

— Tak jest. Tu coś jest podejrzanego. Nie wiem jednak, na czem polega kawał.

— Czy pan zna się trochę na elektromagnesach?

— Kiedyś za młodu zajmowałem się temi problemami, ale oddawna już nie miałem na to czasu.

— Musimy zatem zdjąć koło rulety.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Zarządzenie.

dot. cen dla krajowych nasion i owoców oleistych zbioru 1939 roku na włączonych obszarach wschodnich prowincji Schlesien.

Na podstawie zarządzenia o kształtowaniu cen na włączonych obszarach wschodnich (RGBl I S. 210) zarządza się w porozumieniu z Komisarzem Rzeszy dla kształtowania cen co następuje:

§ 1.

(1) Ceny stałe dla producentów za krajowe nasiona i owoce oleiste ustanawia się za zbiory roku 1939 jak następuje:

1. rzepak (Raps u.Rübsen) 400 RM za 1000 kg
2. nasiona lnu (Leinsaat) 380 „ „ „ „
3. siemię lnu (Leindotter) 300 „ „ „ „
4. nas. maku (Mohnsaat) 800 „ „ „ „
5. nasiona safloru (Saflorsaat) 300 „ „ „ „

(2) Do cen stałych dla producentów płaci się za krajowy rzepak ze zbiorów 1941 roku aż do odwołania dodatek w wysokości 40.— RM za 1.000 kg, o ile rzepak dostawiony jest na podstawie umowy (Lieferungsvertrag) w myśl przepisów Głównego Związku Niemieckiej Gospodarki Mlecznej i Tłuszczowej (Hauptvereinigung der Deutschen Milch- und Fettwirtschaft).

§ 2.

(1) Ustanowione w § 1. ustępie pierwszym ceny rozumieją się jako zapłata przy dostawie netto kasa oprócz worka.

(2) Ceny stałe dla producenta rozumieją się przy dostawie od producenta do najbliższej stacji kolejowej włącznie z kosztami załadowania.

(3) Dodatki i potrącenia są tylko dopuszczalne o ile umówiono inny rodzaj dostawy i o ile producentowi lub sprzedawcy powstają przez to oczywiste i konieczne koszty dodatkowe.

§ 3.

(1) Ceny stałe dla producentów ważne są tylko dla zdrowego i czystego towaru. Towar jest zdrowy o ile: a) jest wolny od pleśni, zapachu i niedojrzałych nasion, b) jest czysty o ile nie zawiera więcej niż 3% słomy, plewy lub innych obcych ciał.

(2) O ile dostawia się towar o mniejszej wartości, zmniejsza się w tym samym stosunku cena sprzedaży.

§ 4.

Cena stała dla producentów włącznie z dodatkiem w myśl § 1, ustęp 2 obowiązuje dla rzepaku z zawartością wody 12%. O ile rzepak ma większy lub niższy procent wody, zmienia się cena stosownie do § 5.

§ 5.

O rozpiętości zarobków dla hurtowników o obrachunku mniejszych wartości w myśl § 2. ust. 3 i dodatków i potrąceń wynikłych z § 4, jak i o sposobie przeprowadzenia prób i ustanowienia wagi i zawartości wody, jak i o przepisach księgowania i kontroli do tego rozporządzenia miarodajne są odnośne przepisy wykonawcze, wydane w porozumieniu z Komisarzem dla kształtowania cen.

§ 6.

Przepisy tego rozporządzenia nie rozciągają się na nasiona i owoce oleiste, które zajęte zostały przez Saatgutstelle lub przez nią na inne cele jak pod zasiew przeznaczone zostały.

§ 7.

Wykroczenia przeciwko temu rozporządzeniu karane zostaną na podstawie obowiązujących przepisów.

Breslau, dnia 28 marca 1940 r.

Der Oberpräsident der Provinz Schlesien
Preisbildungsstelle.

Ogłoszono!

Bendzin, dnia 10 czerwca 1940 r.

Preisbehörde
174 **Der Landrat.**

Ogłoszenie

W uzupełnieniu rozporządzenia policyjnego Regierungspräsidenta w Kattowitz z dnia 7 maja 1940 r. dot. policji weterynaryjnej w małym ruchu granicznym przez granicę administracyjną (Regierungsamtsblatt Nr. 14 z dnia 11 maja 1940 r.) zarządza się co następuje:

Do § 5 liczba 1: Dla gmin Bobrowniki, Grodziec, Łagisza, Łosien, Ozarowicz. Wojkowice-Kościelne oraz dla miejscowości gminy Strzemieszyce, Gołonóg, Strzemieszyce Małe i Zombkowitz urzędem odnośnej policji miejscowej jest Landrat w Bendzin. Pozostałe gminy powiatu podlegają urzędowi policyjnemu Sosnowitz (Polizeipräsident, Polizeiamt Sosnowitz).

Do § 5 liczba 7: Dla zwierząt jednokopytkowych z Gubernatorstwa, których używa się do przekroczenia granicy, miejscem badań ustanowiono powiatowe miasto Olkusch i dzień badania każdy pierwszy wtorek w miesiącu. O ile wtorek ten przypada na ustawowe święto, badanie odbywa się w następny dzień powszedni. Badanie odbywa się o godzinie 10-tej przedpołudniem na placu przed urzędem Landrata w Olkuschu.

Do § 3: Czas badań dla stwierdzenia powstania (Ursprungsbestände) zwierząt kopytkowych (Klauentiere) podany zostanie we właściwym czasie.

Bendzin, dnia 29 maja 1940 r.

175 **Der Landrat.**

Rozporządzenie policyjne

dotyczy chłodni.

Na podstawie §§ 1, 2 i 3 rozporządzenia o wykonywaniu władzy policyjnej z dnia 24 października 1939 r. (Verordnungsblatt Nr. 21 z dnia 24. 10. 1939 r.) zarządza się dla powiatów miejskich Kattowitz, Königshütte i Sosnowitz, dla powiatu Kattowitz i dla gmin Czeladź, Bendzin, Dombrowa Górnicza, Nifka, Zagórze, Strzemieszyce, za wyjątkiem miejscowości Gołonóg, Strzemieszyce i Zombkowitz powiatu bendzińskiego następujące rozporządzenia policyjne.

§ 1.

(1) Kto chce uruchomić chłodnię, musi być koniecznie w posiadaniu specjalnego zezwolenia, niezależnie od dotychczasowego pozwolenia. Pozwolenie udziela się pod pewnymi warunkami i może przy niespełnieniu tychże natychmiast być cofnięte.

(2) Pozwolenie tylko wtedy udziela się, o ile udawadnia się potrzebę powołania takiego zakładu do życia.

§ 2.

(1) Właściciele chłodni, którzy uruchomili swoje przedsiębiorstwo przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia zobowiązani są zakład swój w przeciągu 2 tygodni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia zgłosić do odnośnej władzy (§ 6).

(2) O dokonaniu zameldowania wystawia się zaświadczenie, które aż do otrzymania zezwolenia w myśl § 1 lub aż do odwołania uprawnia jako tymczasowe pozwolenie do dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa.

§ 3.

Chłodniami (Speiseeiswirtschaften) w myśl tego rozporządzenia są wszelkie zakłady, w których wyłącznie lub w przeważającym stopniu sprzedaje się w celach zarobkowych na miejscu lody. Chłodnie posiadać muszą odpowiednie pomieszczenia dla przebywania gości z odpowiedniemi urządzeniami dla przebywania i wygody gości, jak i oddzielne toalety dla pań i panów.

§ 4.

Przeniesienie chłodni wymaga specjalnego pozwolenia tak samo jak wykonywanie tego zawodu przez zastępcę.

§ 5.

(1) Odnośna władza jest uprawniona do zamknięcia chłodni o ile istnieją słuszne pozory, że właściciel nie zasługuje na zaufanie, potrzebne do wykonywania tego rzemiosła.

(2) Odnośna władza może właścicielowi takiego zakładu stawić pewne warunki i w razie niewykonywania ich zakład zamknąć.

§ 6.

Zgłoszenie w myśl § 2 niniejszego rozporządzenia jak i wnioski o uzyskanie pozwolenia wnieść należy do Polizeipräsidenta o ile miejsce, w którym dany zakład się znajduje, należy do jego bezpośredniego obszaru administracyjnego. Dla zakładów w obszarze administracyjnym urzędów policyjnych wnioski i zgłoszenia skierować należy do Polizeiämter Königshütte i Sosnowitz.

§ 7.

Kto dopuszcza się wykroczeń przeciwko powyższemu rozporządzeniu ukarany zostanie grzywną aż do 150 RM a w razie nieściągalności przymusowym aresztem aż do 6 tygodni.

§ 8.

Zarządzenie wchodzi z dniem ogłoszenia w prasie w życie.

Kattowitz, dnia 27 maja 1940 r.

Der Polizeipräsident
des
ostoberschlesischen Industriegebietes
in Kattowitz
I. V.
173 gez. **Weber.**

Zarządzenie

dotyczące cen maksymalnych na ziemniaki jadalne na Śląsku.

Na mocy § 2 ustawy o przeprowadzeniu czteroletniego planu gospodarczego z dnia 29 października 1936 r. i mianowaniu komisarza rządowego dla kształtowania cen, w powołaniu się na pierwsze zarządzenie o przestrzeganiu zadań i praw tegoż Komisarza dla kształtowania cen w Berlinie z dnia 12 grudnia 1939 r., zarządza się dla Śląska co następuje:

§ 1.

W myśl zarządzenia Komisarza dla kształtowania cen z dnia 15 sierpnia 1939 r., za dostawę ziemniaków jadalnych — franco stacja odbiorcza — w miesiącach: czerwcu, lipcu i sierpniu, ustala się następujące ceny maksymalne za 50 kg.:

a) gatunki białe i niebieskie RM. 2.85
b) gatunki żółte RM. 3.15

Za ziemniaki gatunku „Julie Nieren" wolno pobrać najwyżej 1 RM. więcej od gatunków żółtych.

Za gatunki „Frühe-Hörnchen" i „Tannenzapfen" (Rote Mäuse) wolno pobrać najwyżej 2 RM. więcej za 50 kg.

§ 2.

Dla Śląska ustanawia się następujące obwody cennikowe:

Obwód cennikowy I:

a) w okręgu rządowym Breslau:
Miasta: Breslau, Waldenburg, Brockau, Hermsdorf, Weissstein, Gottesberg, Fellhammer, Rothenbach i miejscowości turystyczne.

b) w okręgu rządowym Liegnitz:
Miasta: Görlitz, Hirschberg i miejscowości turystyczne.

c) w okręgu rządowym Kattowitz:
Górnośląski Okręg przemysłowy.

Obwód cennikowy II:

a) w okręgu rządowym Breslau:
Miasta ponad 10.000 mieszkańców i miejscowości przemysłowe oraz miasto Neurode.

b) w okręgu rządowym Liegnitz:
Miasta ponad 10.000 mieszkańców i miejscowości przemysłowe oraz Hoyerswerda.

c) w okręgu rządowym Oppeln:
Miasta ponad 10.000 mieszkańców i miejscowości przemysłowe i turystyczne.

d) w okręgu rządowym Kattowitz:
Miasta ponad 10.000 mieszkańców i powiat Teschen-Freistadt (Olza-Gebiet).

Obwód cennikowy III.

Dla całej dzielnicy:

Miasta poniżej 10.000 mieszkańców i miejscowości, w których zaopatrywanie w ziemniaki podczas całego roku gospodarczego następuje przez dostawców hurtowych.

Obwód cennikowy IV.

Dla całej dzielnicy:

Nizinna część dzielnicy i te miejscowości, w których zaopatrywanie spożywców w ciągu całego roku w ziemniaki odbywa się przez wytwórców.

§ 3.

Maksymalne ceny pobierane przez dostawców przy sprzedaży spożywcom:

Obw. cennik.: miesiąc:	Przy oddaniu (sprzedaży) 50 kg. przez hurtownika z wagonu lub magazynu.		Przy dostawie wolnej 50 kg. do magazynu drobnosprzesprzedawcy.		Przy dostawie 50 kg od drobnosprzedawcy lub loco piwnica spożywcy.		przy dostawie po 5 kg. przez drobnosprzedawcę	
	gat. białe czerw. nieb. RM.	gat. żółte RM.	gat. białe czerw. nieb. RM.	gat. żółte RM.	gat. białe czerw. nieb. RM.	gat. żółte RM.	gat. białe czerw. nieb. RM.	gat. żółte RM.
Obw. cennik.: I. czerwiec, lipiec, sierpień 1940	3.35	3.65	3.50	3.80	3.70	4.00	0.43	0.46
Obw. cennik.: II. czerwiec, lipiec, sierpień 1940	3.20	3.50	3.40	3.70	3.60	3.90	0.41	0.44
Obw. cennik.: III. czerwiec, lipiec, sierpień 1940	—	—	—	—	3.30	3.60	0.39	0.42
Obw. cennik.: IV. czerwiec, lipiec, sierpień 1940	—	—	—	—	3.15	3.15	0.37	0.40

§§ 4—9.

Obowiązują postanowienia zawarte w rozporządzeniu o pobieraniu cen, z dnia 20. XII. 1939 r.

§ 10.

Nie stosujący się do powyższych zarządzeń, podlegać będą karze w myśl rozporządzenia o niedostosowaniu się do przepisów o obowiązujących cenach z dnia 3. VI. 1939 r.

§ 11.

Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. VI. 1940.

Breslau, den 16. Mai 1940.

Der Oberpräsident
der Provinz Schlesien
Preisbildungsstelle.

Powyższe rozporządzenie w sprawie kształtowania cen podaje niniejszem do wiadomości.

Sosnowitz, dnia 8 czerwca 1940.

Der Oberbürgermeister
Schönwälder
M. d. R.

Ogłoszenie

dot. zabezpieczenia prawidłowej odbudowy gospodarczej na włączonych obszarach wschodnich.

Stwierdzono, że po objęciu władzy przez niemiecki zarząd we wrześniu 1939 r. w tutejszym powiecie założono, rozszerzono, przejęto lub przeniesiono szereg przedsiębiorstw bez uzyskania mego poprzedniego zezwolenia.

Zwracam przeto uwagę, że na podstawie rozporządzenia o zabezpieczeniu prawidłowej gospodarki na włączonych obszarach wschodnich z dnia 31 stycznia 1940 r. (RGBl I S. 255) zgoda moja jest potrzebna przy:

a) nabyciu przedsiębiorstwa, zakładu lub udziału w tychże.
b) przy nabyciu udziału w przedsiębiorstwie lub zakładzie jak spółki itp.
c) przy założeniu przedsiębiorstwa, zakładu, oddziału jakiegoś przedsiębiorstwa, składu, składu komisowego lub punktu przyjęcia towarów.
d) przy przeniesieniu podanem pod c) zakładów w obrębie włączonych obszarów wschodnich.
e) przy przeniesieniu zakładów podanych pod c) z Rzeszy do włączonych obszarów wschodnich.
f) przy przeniesieniu zakładów podanych pod c) z włączonych obszarów wschodnich do Rzeszy.
g) przy rozszerzeniu produkcji przedsiębiorstwa lub zakładu położonego na terenie włączonych obszarów wschodnich.

Nabycie przedsiębiorstwa itp. równa się nabyciu w drodze egzekucji lub przymusowego zarządu.

Również zawarcie umów lub umów wstępnych, w wyniku których bezpośrednio lub pośrednio uzyskuje się lub ma się uzyskać decydujący wpływ na przedsiębiorstwa lub zakłady położone na nowowłączonych obszarach wschodnich potrzebne jest uzyskanie pozwolenia. O ile w przeciągu miesiąca po zawarciu umowy nie postawiono wniosku o zezwolenie, umowa traci swoją wartość.

Wnioski o uzyskanie zezwolenia należy wnieść do mnie z dokładnem podaniem rodzaju przedsiębiorstwa lub zakładu, miejscowości, ulicy i numeru domu nowozałożonego, względnie przeniesionego przedsiębiorstwa. W podaniach należy oprócz tego podać przynależność narodową wnioskodawcy. Zaznaczam, że zezwolenie lub ustanowienie uzyskane od innych urzędów nie zwalnia z obowiązku zaciągnięcia mojego pozwolenia.

Przedsiębiorstwa i zakłady, które dotychczas nie są jeszcze w posiadaniu mojego pisemnego zezwolenia na nowootwarcie, przejęcie, przeniesienie, wzgl. rozszerzenie zobowiązane są **najpóźniej do dnia 1 lipca 1940 r.** wnieść do mnie podanie o uzyskanie tegoż. Wniosek o ile nie wchodzi w zakres moich czynności, przekazany zostanie odpowiedniemu urzędowi. Każde bezpośrednie skierowanie natomiast wniosków do jakichkolwiek innych urzędów opóźnia znacznie załatwienie sprawy. Dodaję, że w myśl § 5 rozporządzenia z dnia 31 stycznia 1940 r. każdy przeciwdziałający tym postanowieniom w drodze publicznego przymusu zmuszony być może do zaciągnięcia mego zezwolenia. Oprócz tego karany będzie karą więzienia i grzywny, lub jedną z tych, które, po upływie wyżej podanego terminu bezwzględnie stosować będę względem opieszałych.

Bendzin, dnia 13 czerwca 1940 r.

176 **Der Landrat.**

OGŁOSZENIE

dot. ustanowienia wynagrodzenia miejscowego dla okręgu Głównego Urzędu Ubezpieczeń w Kattowitz.

W nr. 49 Dziennika Urzędowego miasta Sosnowca z dnia 3. 5. 1940 r. ogłoszone zostało postanowienie Głównego Urzędu Ubezpieczeń w Kattowitz w sprawie wynagrodzeń miejscowych dla Okręgu Głównego Urzędu Ubezpieczeń — Kattowitz.

Wskazuje się, że wspomniane postanowienie wynagrodzeń miejscowych nie przedstawia obowiązującej taryfy i że wskazane w tym postanowieniu stawki nie należy uważać za wynagrodzenie pracodawcy dla pracobiorcy. Postanowienie to ma znaczenie jedynie przy stwierdzeniu obowiązku ubezpieczenia. Wobec tego Główny Urząd Ubezpieczeń w Kattowitz wyda w najbliższym czasie objaśnienia do swego postanowienia, które zostaną ogłoszone drukiem. Na wysokość wynagrodzenia umówionego między pracodawcą i pracownikami powyższe postanowienie w żadnym wypadku wpływać nie powinno.

Sosnowitz, 13. czerwca 1940 r.

Der Oberbürgermeister
als Vorsitzender des Versicherungsamtes
Schönwälder
170 M. d. R.

OGŁOSZENIE

Rządowy lekarz weterynarii powiatu Bendzin p. Dr. Nebauer, znajduje się w czasie od 10. do 28. czerwca 1940 r. na urlopie. Zastępstwo jego obejmuje w tym czasie asystent weterynarii Dr. Mommsen przy Regierung w Kattowitz, tel. 349-21, aparat 348.

Bendzin, dnia 7. czerwca 1940 r.

167 **Der Landrat.**